

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **M. K., J.**, zastúpený Mgr. P. H., advokátom v B., proti žalovanej : **B. S.**, bývajúca v L., zastúpená JUDr. D. M., advokátkou v B., **o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4 C 501/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 5. júna 2012 sp. zn. 8 Co 316/2011

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Pezinok rozsudkom z 18. mája 2011 č.k. 4 C 501/2008-242 konanie v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy zastavil. Vo zvyšku návrh zamietol. Vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným rozhodnutím. V odôvodnení uviedol, že konanie žalovanej charakterizované podávaním podnetov na prešetrenie postupu advokáta a pod., nie je spôsobilé zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu. Ak zásah spočíva v tvrdeniach, ktoré boli prednesené za situácie, kedy nemohlo dôjsť k ich zverejneniu, nejde o objektívne možnú spôsobilosť zásahu porušiť alebo ohroziť osobnostné práva jedinca. Žalovaná adresovala svoje podania Slovenskej advokátskej komore a K. Tu sa ich obsahom zaoberali osoby na to oprávnené, pričom nedošlo k ich ďalšiemu šíreniu, či zverejňovaniu. Z uvedeného možno vyvodit' záver, že tvrdenia žalovanej, hoci prezentované neprímerane a nepravdivo, neboli spôsobilé zásahu do osobnostnej sféry žalobcu, nakoľko neboli zverejňované a dozvedel sa o nich iba úzky okruh osôb. Zároveň požadované ospravedlnenie bolo neprímerané vo vzťahu ku konaniu žalovanej, nakoľko širšia verejnosť by sa až jeho zverejnením mohla dozvedieť, že došlo k bližšie nešpecifikovanému zásahu do osobnostných práv žalobcu. Z uvedených dôvodov nemohol návrhu v časti uverejnenia ospravedlnenia vyhovieť. Na

pojednávání dňa 27.4.2011 zobrať žalobca návrh na začatie konania v časti zaplataenia nemajetkovej ujmy späť. Právna zástupkyňa žalovanej vyslovila súhlas, aby súd konanie v tejto časti zastavil a preto v tejto časti bolo konanie aj zastavené.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom z 5. júna 2012 č.k. 8 Co 316/2011-288 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal náležité dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti právneho základu uplatňovaných nárokov žalobcu z porušenia jeho práv na ochranu osobnosti a následným zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe následne vyvodil aj správne právne závery, keď na vec aplikoval zodpovedajúce ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré správne aplikoval v nadväznosti na zákon č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach a ktoré aj správne vyložil v súlade s ustálenou súdnou a vykladacou praxou a svoje dôvody vedúce k zamietnutiu návrhu aj náležite s § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil, pričom posúdil opodstatnenosť všetkých právne a skutkovo relevantných námietok a dôkazných návrhov účastníkov konania súvisiacich s predmetom konania. Považoval za potrebné ho doplniť na zdôraznenie jeho správnosti o dôvody poukazujúce na niektoré právne významné aspekty prípadu z hľadiska odvolacích námietok žalobcu. Hoci v danom prípade žalovaná pri výkone svojho práva nepostupovala primeraným spôsobom zodpovedajúcim povahe a závažnosti veci, keď vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nebolo možno považovať obsah jej sťažnosti za adekvátnu reakciu na kvalitu poskytovaných právnych služieb žalobcom, čím vybočila z medzí jeho realizácie, správne súd prvého stupňa dôvodil, že sťažnosti žalovanej nie sú spôsobilé zásahu do osobnostnej sféry žalobcu, nakoľko neboli zverejňované a dozvedel sa o nich iba úzky okruh osôb kompetentných na ich vybavenie. Uvedené sa rovnako vzťahuje k podaniu žalovanej adresovanému poisťovni, u ktorej si uplatnila nárok na náhradu škody voči žalobcovi, či k podnetom adresovaným orgánom činným v trestnom konaní, ktorých podávanie žalovaná potvrdila, hoci žiadne jej podanie s konkrétnym obsahom nebolo v konaní doložené. Tvrdenia žalobcu o podaniach žalovanej adresované Ministerstvu spravodlivosti SR či iným subjektom neboli v konaní nepreukázané. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa aj v tom, že požadované uverejnenie ospravedlnenia v Justičnej Revue určenej širokej právnickej verejnosti sa javí ako neprimerané vo vzťahu k forme, charakteru, intenzite, rozsahu zásahu, ktorým malo dôjsť listami adresovanými len určitým konkrétnym subjektom na ich vybavenie v rámci ich kompetencie a nezodpovedalo by tak ani šírke jeho

ohlasu vzhľadom na úzky okruh subjektov, ktorým bolo určené a teda s ohľadom na zistené okolnosti daného prípadu presahuje navrhované ospravedlnenie zákonný rámec primeranosti, nakoľko až z neho by sa širšia verejnosť mohla dozvedieť o zásahu do osobnostných práv žalobcu, o ktorých sa inak nedozvedela.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Namietal, že sa nemôže stotožniť s vyhodnotením stavu veci súdom, že konanie žalovanej nie je spôsobilé zásahu do osobnostných práv opakovaným podávaním podnetov, sťažností, trestných a iných oznámení na prešetrenie postupu advokáta, kedy nemohlo dôjsť k ich zverejneniu, že nejde o objektívne možnú spôsobilosť zásahu do osobnostných práv žalobcu. Podotkol, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Listiny základných práv a slobôd obdobným konaním, ako vykonáva žalovaná, došlo ku konaniu, ktoré je spôsobilé vážne poškodiť právo na spokojný a nerušený život a osobnostné práva žalobcu. Navrhol, aby dovolací súd vydal rozhodnutie, ktorým zruší rozsudok odvolacieho súdu v spojitosti s rozsudkom prvostupňového súdu a vec vráti na nové prejednanie a meritórne rozhodnutie vo veci samej.

Žalovaná navrhla dovolanie žalobcu zamietnuť a zaviazať dovolateľa na náhradu trov právneho zastúpenia na strane žalovanej tak, ako budú vyčíslené v konečnom rozhodnutí súdu o celkových trovách konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.) majúca právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. Podmienky prípustnosti dovolania smerujúce proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaného v tejto procesnej forme sú upravené v ustanovení § 238 O.s.p., v zmysle ktorého platí, že dovolanie je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.). V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, ktorý nevykazuje znaky ani jedného z rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., preto prípustnosť dovolania z § 238 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z väd uvedených v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. (ktorých existencia vždy zakladá nielen prípustnosť ale i dôvodnosť dovolania), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z uvedených väd. V tejto súvislosti skúmal, či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo prekážku už prv začatého konania hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom alebo rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania pred nesprávne obsadeným súdom.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písm.a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Pokiaľ ide o procesné vady podľa § 237 písm.a/ až g/ O.s.p., ktoré žalobca v dovolaní ani nenamietal, tieto v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Pokiaľ ide o dovolateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p., dovolací súd sa ním nezaoberal, nakoľko tento je síce relevantným dovolacím dôvodom, sám osebe však prípustnosť dovolania nezakladá. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nie je možné napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu a teda ani preskúvaniu tohto dovolacieho dôvodu.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z § 238 O.s.p., a neboli zistené ani vady konania uvedené v § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov tohto konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná však v dovolacom konaní návrh na náhradu trov konania nepodala, preto jej ich dovolací súd nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. februára 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová